

ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΘΕΜ 20 Ιανουαρίου 2014

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

« ΕΡΓΑ ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΥ : Αντιπαράθεση σχετικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον ή διαμάχη για τις αναπτυξιακές επιλογές στη χώρα μας ; »

Αλεξάκος Φώτης : μέλος Δ.Σ. ΕΘΕΜ, Περιφερειακός σύμβουλος Θεσσαλίας, πρώην Νομάρχης Καρδίτσας, f.alexakos@yahoo.gr

Γκούμας Κώστας : πρώην πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ Κ. Ε, μέλος Δομής Υδατικών Πόρων ΤΕΕ/Κ.Δ. Θεσσαλίας, goumas.kostas@gmail.com

Μπαρμπούτης Τάσος : μέλος Δ.Σ. ΕΘΕΜ, μέλος Δομής Υδατικών Πόρων ΤΕΕ/Κ.Δ. Θεσσαλίας, anastasiosba@gmail.com

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Έργα Αχελώου : Επτά ΥΗΕ μπορεί να συναντήσει κανείς επί του ποταμού Αχελώου. Τα πέντε που λειτουργούν στο (κάτω) τμήμα του εδώ και πολλές δεκαετίες είναι - παραδόξως- τα λιγότερο γνωστά. Αντίθετα, τα δύο ΥΗΕ που βρίσκονται στον Άνω Αχελώο είναι πολύ πιο γνωστά και μάλιστα σε ολόκληρο τον κόσμο, χάρις στο θόρυβο που κατά καιρούς δημιουργείται, όπως συμβαίνει και τις τελευταίες ημέρες. Ποια είναι αυτά τα «επίμαχα» έργα και ποιος ο χαρακτήρας τους ; Άραγε δικαίως προκαλούν τόσο, συχνά αρνητικό, θόρυβο ; Είναι δικαιολογημένες οι αλεπάλληλες προσφυγές στα Ανώτατα Δικαστήρια σε Ελλάδα και Ευρώπη ;

Τις απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά θα προσπαθήσουμε να δώσουμε με την εισήγηση μας.

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΥ

.....

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

.....

ΜΙΚΡΑ ΥΗΕ : Εναλλακτική λύση ή ουσιαστική αντίθεση στην υδροηλεκτρική ενέργεια;

Ως γνωστόν αναπτύσσεται μία συζήτηση για δήθεν «εναλλακτικές λύσεις αντί των έργων του Άνω Αχελώου. Ας το πούμε καθαρά: Στα ενεργειακά έργα του Άνω Αχελώου δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις. Τα έργα αυτά είτε λειτουργούν και προσφέρουν την υδροηλεκτρική ενέργεια είτε στρεφόμεστε σε άλλες πηγές (λιγνίτη, φωτοβολταϊκά, πυρηνική ενέργεια, φυσικό αέριο κ.ο.κ.). Παρόλα αυτά επειδή γίνεται συχνή αναφορά στα μικρά ΥΗΕ ας αφιερώσουμε λίγο χώρο και στην τεχνητή αυτή διάκριση των ΥΗΕ σε «μικρά» και «μεγάλα», με κριτήρια όπως το ύψος υδατόπτωσης (κάτω των 20 μ.) ή την ισχύ των μονάδων παραγωγής (κάτω των 10 MW). (Για τα μικρά ΥΗΕ σημειωτέον θεσμοθετήθηκαν ευνοϊκότερες και απλούστερες διαδικασίες αδειοδότησης). Όμως εάν το ύψος κατά ένα τρόπο μπορεί να προσφέρει μια πρώτη εικόνα για το συνολικό μέγεθος ενός έργου, προφανώς δεν είναι αρκετό για να περιορίσει αναλογικά τις όποιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ομοίως η συνολική παραγωγή μιας ΥΗ μονάδας εξαρτάται όχι μόνο από την ισχύ αλλά και από όγκο των νερών και τον χρόνο λειτουργίας της. Με άλλα λόγια τα «μικρά» ΥΗΕ δεν είναι πάντα όσο μικρά λέγονται.

Για παράδειγμα το ιδιωτικό ΥΗΕ «Δαφνοζωνάρα», λίγα χιλιόμετρα κατάντη της Συκιάς, παρότι «μικρό» παράγει 40 GWh/έτος, δηλαδή το 15-20 % της (αναμενόμενης να παραχθεί) ενέργειας της Συκιάς.

Φυσικά το έργο αυτό και πολύ γρήγορα έγινε και κανείς θόρυβος δεν υπήρξε - και σωστά - για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον. Είχε άλλωστε «διπλό» σύστημα προστασίας: αφ'ενός ήταν «μικρό» αφετέρου δεν συνδέθηκε με μεταφορά νερών στον κάμπο για άρδευση, δηλαδή δεν υπήρχαν άλλοι χρήστες-διεκδικητές.

Συνοπτικά η επιλογή μικρών ΥΗΕ αντί των «μεγάλων» δεν αποτελεί πανάκεια ούτε σε ότι αφορά την όποια αναπόφευκτη αλλοίωση στο χαρακτήρα ενός ποτάμιου συστήματος, ούτε η κατασκευή τους αποτρέπει επιπτώσεις στο ορεινό περιβάλλον, την ορνιθοπανίδα κλπ. Είναι επίσης προφανές ότι η ισχύς ενός ΥΗΕ π.χ. των 200 MW (κατηγορία στην οποία ανήκουν Μεσοχώρα και Συκιά) δεν μπορεί να υποκατασταθεί από 20 μικρά ΥΗΕ (των 10 MW).

Παρόλα αυτά ορισμένοι επιμένουν να προβάλλουν ως λύση τα μικρά ΥΗΕ. Πρόκειται ουσιαστικά για «φύλλο συκής» στην προσπάθειά

τους, με την επιπρόσθετη επίκληση του περιβάλλοντος, να περιορίσουν την διείσδυση της ΥΗ ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της χώρας.

Ιανουάριος 2014

Εταιρεία Θεσσαλικών Μελετών (Ε.ΘΕ.Μ)

« Έργα Αχελώου :

Αντιπαράθεση σχετικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον
ή διαμάχη για τις αναπτυξιακές επιλογές στη χώρα μας ; »

Αλεξάκος Φώτης,
Γκούμας Κώστας,
Μπαρμπούτης Τάσος

Διάταξη παρουσίασης

- ❑ Τα έργα του Άνω Αχελώου.
- ❑ Η ενεργειακή διάσταση των έργων.
- ❑ Μικρά ΥΗΕ : Εναλλακτική λύση ή ουσιαστική αντίθεση στην ΥΗ ενέργεια ;
- ❑ Η Γεωργία και τα νερά του Ταμιευτήρα Συκιάς.
- ❑ Τα περιφερειακά έργα στις ημιορεινές περιοχές της Θεσσαλίας.
- ❑ Η προστασία του περιβάλλοντος και τα έργα Άνω Αχελώου.
- ❑ Το Συμβούλιο της Επικρατείας.

- ❑ Τα έργα του Άνω Αχελώου.
- ❑ Η ενεργειακή διάσταση των έργων.
- ❑ Μικρά ΥΗΕ : Εναλλακτική λύση ή ουσιαστική αντίθεση στην ΥΗ ενέργεια ;
- ❑ Η Γεωργία και τα νερά του Ταμιευτήρα Συκιάς.
- ❑ Τα περιφερειακά έργα στις ημιορεινές περιοχές της Θεσσαλίας.
- ❑ Η προστασία του περιβάλλοντος & τα έργα Άνω Αχελώου.
Το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Ισχύς : 8,5 MW
Παραγωγή : 40 GWh/έτος

ΜΙΚΡΑ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ

Υδροηλεκτρικό
«Δαφνοζωνάρα»

-
- ❑ Μικρό ΥΗΕ «Δαφνοζωνάρα» : Ισχύς : **8,5 MW**
(Παραγωγή : 40 GWh/ έτος).
 - ❑ ΥΗΕ Μεσοχώρας : Ισχύς : **161 MW**.
Ισοδυναμεί με 19 φορές την ισχύ του ΜΥΗΕ
«Δαφνοζωνάρα».

ΦΡΑΓΜΑ ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ

Μικρά ΥΗΕ : Εναλλακτική λύση ή ουσιαστική
αντίθεση στην ΥΗ ενέργεια ;

□ Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των Μικρών ΥΗΕ (ΜΥΗΕ) δεν αθροίζονται, ώστε να συγκριθούν με ένα μεγάλο ΥΗΕ ισοδύναμης ισχύος.